

ne znam, hoće li je mlade djevojke, kojima je namijenjena, razumjeti i zavoliti. Možda su ona važna pitanja, o kojima govori, prikazana sa stanovništa iskusne ženske duše, ali možda nije tako blizu način prikazivanja djevojačkoj psihi mladih godina, kako je na pr. Tóth umio približiti se dječačkoj.

9. — U korizmi 1928. držao je dr. Živković propovijedi u zagrebačkoj crkvi sv. Marka. Propovijedi su bile namijenjene temi: Naša Crkva i naša inteligencija i bile su izvanredno dobro posjećene upravo od onih, kojima su bile i upravljene. Uredništvo je mostarskih »Savremenih pitanja« vrlo dobro učinilo, što je te propovijedi otisnulo u sv. 30.—31. svojih izdanja. Poznatom dubinom, koja nije suhoparna, nego je zaodjenuta upravo blistavim jezikom i dikcijom punom života, obradio je ovdje dr. Živković odnos inteligencije prema vjeri i Crkvi, katolički nazor na svijet i život, Crkvu Kristovu u historiji naroda, Život inteligenta u Crkvi i s Crkvom, problem milosti i problem vječnosti. Ta će knjiga osobito dobro doći i svećeniku i svjetovnjaku. Svećeniku, da bolje upozna dušu naše savremene inteligencije i način, kako će da je približi Kristu i Crkvi. A svjetovnjak će, dobre volje, s užitkom i zamjernom koristi čitati ove konferencije i osjetit će sreću i zadovoljstvo, što mu je može pružiti jedino vjera.

Dr. D. Kniewald.

1. **Dr. Josip Gunčević: Pijo XI. Život i djela.** Zagreb, 1929. Str. 136.

2. **Štefa Jurkjić: Blažena Imelda Lambertini, Dominikanka.** Zagreb, Izdanje »Duš. Života« Sam. Dominikanaca, 1929. Str. 70. Cijena 8 dinara, s poštarinom 10 dinara, uvezano 20 dinara.

3. **Karl Richtstätter: Eine moderne deutsche Mystikerin.** Leben und Briefe der Schwester Emilie Schneider, Oberin der Töchter vom heiligen Kreuz zu Düsseldorf, Freiburg, Herder, 1928. Str. 277.

1. — Prigodom pedesete godišnjice misništva današnjega Pape Pija XI. napisao je dr. Gunčević ovu biografiju, kojoj kao uvod prethodi opširni dogmatički prikaz papinstva i kulturnog značenje ove Božanske institucije katoličke Crkve. Zatim se redaju važniji momenti iz života i djelovanja današnjega Pape, s osobitim obzirom na nas Hrvate i Slavene uopće. Knjiga je vrlo lijepo i ukusno opremljena, te ima vrlo mnogo dobrih ilustracija. Šteta, što je zadnje poglavlje označeno natpisom: »Pijo XI. u središtu svjetske politike«. Ako itko, to je Pijo XI. i riječima i djelom nebrojeno puta naglasio, da se ne pača u politiku, kao politiku. Njegove su riječi: Il Papa non fà politica. Uostalom ovo cijelo poglavlje i ne radi o svjetskoj politici, nego o konkordatima... Bilo bi zato jednostavnije i tačnije, kad bi ono nosilo natpis: »Pijo XI. i konkordati«. Treba pripomenuti, da je ovo zadnje poglavlje i prostorno nekako odijeljeno od drugih, a i jezikom se i stilom u mnogom razlikuje od ostalih, napisanih po dru Gunčeviću.

2. — Naša hagiografska književnost nije još imala ovakva djela. Ne mislim ovdje na vanjsku opremu, koja je veoma ukusna i otmjena, nego na način prikazivanja. Nije to suho nizanje događaja, ni umjetno stvarana i tumačena ličnost, nego živa blaženica. Doista, ni legenda, ni povijest, a opet

i jedno i drugo. Čita se ta »legenda« poput kratkih Bihlmayerovih crtica u svescima »Die wahren Gottsucher«, izrađenih na osnovu povjesnih podataka. Razlika je tek u tomu, što ovo nije samo jedna crtica, nego cijeli život prikazan u nekoliko crta.

3. — Mistika imade kod nekih čudni jedan prizvuk, a to stoga, jer je pravo ne razumiju, ili sude po onom, što se kojiput u praktičnom životu susreće kao »mistička« pojava ili tendencija, a nema sa zdravom katoličkom mistikom prave veze. U s. Emiliji Schneider imamo jednu ličnost, koja se uzgojem i askezom približila Gospodu, a On ju je onda uzdigao u sfere mističkog sjedinjenja. Njezina su pisma, u kojima svome ispovjedniku referira o svome mističkom životu, tako ponizna i jednostavna, da već to čini ovaj mistički život simpatičnim. Knjiga će dobro doći svima, koji ispovijedaju redovnice i duše, što teže za savršenstvom.

Dr. D. Kniewald.

Katolička Akcija. »Križ«, maj, junij 1929. Ljubljana.

Budući da je uredništvo »Križa« shvatilo i uredilo ovaj dvobroj kao samostalnu publikaciju o Katoličkoj Akciji, govorimo i mi o njoj kao takvoj. F. Terseglev, dr. J. Turk i E. Kocbek raspravljaju opširno o Katoličkoj Akciji, koja se po nalogu Svetoga Oca i odredbom kneza-biskupa dra Jegliča službeno uvodi i u Sloveniju. U javnosti se o tim raspravama već pisalo, kojiput i neozbiljno i površno. Ne ćemo ulaziti u sve pojedinosti, jer bismo morali pisce pratiti od rečenice do rečenice, pa im pokazati ono, što je istinito u njihovim izvodima, a što nije. Ne diramo ni u dobru volju i najbolju nakanu pisaca. Ali ima nekih stvari, koje moramo napomenuti. To je u prvom redu činjenica, da se pod Katoličkom Akcijom često misli posve drugo, negoli pod Kat. Akcijom misli Pijo XI. To dolazi odatle, što se to pitanje ne proučava prema prvim vrelima, d o k u m e n t a r n o, ili se barem ne proučava dokumentarno i sustavno, nego se razmišlja, pa se vlastite misli i težnje stavljaju u sadržaj riječi »Katolička Akcija«. Zatim nije nimalo simpatično, kad se »naš domaći poskus«, naime upute ljubljanskog Ordinarija gledom na Katoličku Akciju o n a k o tretiraju. Mi moramo već jednom i p r a k t i č k i, a ne samo teoretski, razabrati, da smo crkva, koja sluša; u tu crkvu spadamo i mi svećenici djelomično, a svjetovnjaci potpuno. Svećenici samo djelomično zato, jer gledom na nauku uče vjernike ono, što čuju od Crkve, koja u či, od Pape i biskupa, i to je normalni put, kojim crkvena nauka dolazi do mnoštva vjernika. Osim toga imadu svećenici i vlast nad mističkim i realnim tijelom Kristovim, koja im je dana po svetomu redu. Budući da se na spomenute stvari polagala premala pažnja, u praksi, došlo je do toga, da se u ovim raspravama nalazi mnoštvo neispravnosti i pretjeranosti, izmiješano s ispravnim konstatacijama i izvodima. Ne baveći se potanko tim netačnostima i s temelja krivim mnijenjima, upozorujemo tek, da ono, što je u tom konglomeratu prikazano kao Kat. Akcija, nema mnogo zajedničkog s onom Katoličkom Akcijom, koju toliko preporuča i naglašuje Papa Pijo XI.

Na jednu se ipak tvrdnju mora mo potanje osvrnuti, jer se tiče jedne ličnosti, koja je svima nama u časnoj uspomeni i kojoj ni sam pisac